

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Számja mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.Szerkesztési órák:
délutáni 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 888

Budapest, febr. 4.

A bécsi cseh diákok a császárváros utcáin németellenes tüntetést rendeztek.

A munkás-törvény.

A hivatalos lap hirdetés alakjában ma közli az értesítést, hogy az »Országos Törvénytár« ma megjelent száma teszi közhírré a munkaadók és mezőgazdasági munkásokról szóló szentesített törvényjavaslatot. A törvényjavaslatot a képviselőház is csak tetemes módosításokkal fogadta el. A munkások már kezdetben háborogtak ellene. Eleinte az egész nagyon is a birtokosok javát viselte szívében, s a munkások itt a fővárosban gyülekeztek és tüntettek miatta. A Ház bizottsága enyhített rajta, a munkások érdekében. De azért nagy volt az elégtelenség, mert szekaturát láttak benne s a képviselőház utcai rendőri felügyelet alatt fogott tárgyalásához. Darányi földművelési miniszter előzékenyen viselte magát a tárgyalások alatt, akceptált sok módosítást. A törvényjavaslat megint módosult, főképp azon részeiben, melyek a mezzei munkásokra szórták a büntetések halmazát bírság és fogság alakjában. A törvényjavaslat a múlt esztendei aratási sztrájkok hatása alatt keletkezett. A sztrájkolókat akarta elrettenteni s büntetni, aki az arató gazdával kötött szerződést meg nem tartja; aki izgat a szerződés megtartása ellen és rábeszéli a munkást, hogy abba hagyja elvállalt dolgát.

A változások és javítások a munkásokat nem nyugtatták meg. Az ő legujabb sérelmök most ez a törvény, mely a szentesítés alól kikerült. A szociálista izgatók ezzel fegyverkeznek föl, és a nagyobb birtokosok, kik már ilyenkor szerződtek a mezzei arató munkásokat, visszautasításra találnak. A munkások szerződni vonakodnak. Mindenféle kifogásokkal és követelésekkel állnak elő. Igényeiket fokozzák, kötelezettségeikről pedig azt mondják, hogy az már régen betelt teljes mértékig. Ők tovább nem bírják, akármit mond is a törvény. Mit nekik, ha a birtokos és gazda haszonnal aratni nem bír. Ők a magok megélhetését nézik, mert ez az első. Kiki védje a maga érdekeit.

Törvény mit parancsol, méltányosság mit ajánl, erre nem adnak. Nekik parancsol saját javok. Az ideig

való javok, hogy ma az aratás után zsákot vigyenek haza, amiből kenyér kerül ki. De holnap? Hisz nálunk a mezőgazdaság súlyos válságba jutott. A birtokos osztályon gázol végig, ami most átrohan rajtunk. Idegen gabona. Amerikai verseny, birtokosaink megterhelése nagy adóval, vizszabályozási költségekkel; berendezkedés újabb gazdasághoz; fillokszera, marhavész, sertéshullás. Hozzá még a rossz időjárás. Hisz éppen most, mikor a szociális izgatás a kalászos földeket szemelte ki talajul, nyomoruságos inséges esztendő fenyeget. Gonosz volt a múlt év, keverserven kezdődik a mostani. Nálunk a tőke kevés. Mi nem százakkal és milliókkal dolgozunk gyárakban messze külföld és nagy kivitei számára. Itt főgazdaság a termőföld, melyet nehéz munkával turni és termőképességében ápolni kell. Gyümölcsökből, terméseiből élni égiek jóvoltából lehet. Gazdagodni csak keveseknek. Lehetetlenség, mikor a munkás népet ráusztják a gazdákra, a küzdő és sanyargó gazdákra. A magyar földbirtokos és gazda nem gyáros, akinek üzeme kevesebb eshetőségek alá esik; nem tőkepenzes, akinek összegyűjtött vagyonából a perczent pontosan beüt. Küzd és érzi idők és állapotok viszontagságait. A nemzetközi apostolok a sztrájkot ezek ellen fordították. A nemzeti életnek is ez az osztály, a birtokos és gazda a kovásza. Hát ugyan vagyonosodott és emelkedett?

Az elszegényedés harcában most a munkás fordul a munkaadó ellen. Kinek a haszna ez a harc? A munkaadó nélkül hová lesz az a sok ezernyi munkás, mely fenekeedik, de másképp megélni és családját fentartani nem bírja, csupán a mezzei munkából. Megdöbbenő kérdés ez! Ne adja végzetünk, hogy szembeszálljunk ezzel is annyi sanyaruságunk közepette.

Budapest, február 4.

× **1898:2.** A hivatalos lap közli ma a következőket: F. évi február hó 4-én kiadatik az »Országos Törvénytár« 1898. évi 2. száma, a következő tartalommal: **II. t. cikk:** a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról. Az »Országos Törvénytár« szerkesztősége.

× **Interpelláció.** A képviselőház holnapi ülésén **Rakovszky** István meg fogja interpellálni a belügyminisztert a **Lisztfalvi** vérengzés tárgyában, mely alkalommal a csendőrségnek a rózsá-

hegyi választás körül tapasztalt egyéb bruttalításait is szóba fogja hozni.

× **Az alsó-erdélyi mandátum.** **Marosovszky** Endre ma még egyedüli jelöltje az alsó-erdélyi kerületnek és a legujabb hírek szerint **nem is igen lesz ellenfele**, így tehát igen kevés érdekeltet kellett a VIII. bíráló bizottságnak ma előterjesztett ítélete, melynek 24 ivre terjedő megokolásában Nagy Mihály a bizottság nevében azt bizonyítja, hogy a választást meg kellett semmisíteni, mert behizonyult, hogy a jelölt megnevezése nélkül tömegesen szavaztak le választó polgárok, a visszautasításokról pedig egyáltalán nem vezettek jegyzéket, ezen felül pedig féktelen izgatást fejtettek ki a papok az ellenjelölt és annak választói ellen. Ezzel szemben **Jagics** József bíráló bizottsági tag azt vitatja, hogy a választás érvényét fen kellett volna tartani, mert a visszautasításokról vezettek jegyzéket, az a központi választmány és a belügyminisztérium példányához ide is csatoltatott és **csak a mandátum emeltilt ünnehetett el, de azokban semmiféle** olyan panasz nem foglaltatott, mely a kérvényezőket állítását megerősítene, de meg az a körülmény, hogy **Marosovszky** 783 szótöbbséggel győzött, a 3200 választóból pedig 2800 leszavazott, meggyengíti azt az állítást, hogy választók a papi izgatás miatt nem mertek **Mandula** szavazni, mert a 400 távollevő választó száma megfelel annak az aránynak, mely minden más választásnál is konstatalható. Az **első után köpenyeg** indokolást és különvéleményt elhelyezték a ház irattárába.

× **A várnai választás.** **Markovics** János a néppárt várnai jelöltje vasárnap mond programbeszédet, melyre a néppárt részéről **Zichy** János gróf, **Rakovszky** István és **Smeskál** István képviselők és **Hunyady** Imre gróf is felutaznak Várnára. A választás a néppárt és nemzeti párt között fog eldőlni, **Roszival** kanonok nem sok reménnyel lobogtatja a kormánypartizászlót.

A képviselőház ülése.

A hallgatóság egyre fogy, ma holnap **Sima** és **Perczel** a t. ház termében négyzsekműt cserélhetik ki nézeteiket a belügyi kormányzat gestái felől.

Az ülés elején az ellenzék három pártját és tekintélyes számú töredékét **Buzáth** és **Major**, a néppárt közegészségügyi kara, képviselték. Később aután beszállingóznak kettesével, hármassal, a 48-as jubileum s a gellérthegyi panteon ügye élénken foglalkoztatja az ország törvényhatóságait, — ma is **Heves** vármegyétől, **Selmecz-** és **Bélabánya** városoktól érkeztek be ilyen tárgyú feliratok.

A főrendiház elnöke a valutabizottság megalakulásáról értesíti a képviselőházat s ezután **Fest** Lajos beterjeszti a VIII. bíráló bizottság ítéletét, **Marosovszky** Endre alsóerdélyi mandátumának megsemmisítéséről.

Molnár Antal jegyző az ítéletet az indoklással együtt, ugyszintén **Jagics** József különvéleményét felolvassa.

Ezután két perc alatt lemorzsolta a jegyző a belügyi tárcza hátralevő szakaszait; — senki sem beszélt már.

— **Éljen! Éljen!** — hangozott fel a jobboldalról, a belügyi vitát bucszatták el. **Gajári** eltűnt a előadói székből v a helyét **Pulszky** Ágost foglalta el; sele a kereskedelmi budget tartotta

bevonulását. **Perczel** kivonult a folyosóra üdülni, — a bárosnyszékeken **Dániel** báró vette át az inspekeziót.

Pulszky régi szokása szerint, nem tartott előadói beszédet. A múlt budgetvitában sülttette ki róla egy szélső-baloldali humorista, hogy ő nem is előadó, hanem utóadó, mert csak a vita végén beszél, amikor már javában duskálhat az ellenzék által összehordott materiában.

Igy aztán a néppárt az első szó.

Major Ferencz doktor, a költségvetés legszorgalmasabb bírálója nyitja meg a vitát.

Az általános tanokkal kezd:

Egy állam — ugymond — csak úgy lehet virágzó és gazdag, csak úgy állítható helyre benne az egyensúly, ha kisipara és gyáripara kellőképpen lendületnek indul. Az ipart és kereskedelmet kell felvirágoztatni, s ezzel növeljük nemzetünk jólétét is. De az ipar és kereskedelem csak virágzó mezőgazdaság alapján épül föl:

Major a külkereskedelmet is pertraktálja némi diplomáciai elmefuttatással feleresztve:

Fejtségeti, hogy flottánk nem arra való, hogy hatalmas tengeri erőkkel megütközzék, hanem monarkiank kereskedelmi érdekét van hivatva szolgálni. Sajnos eddig hiába áldoztunk nagy összegeket hajóhadunk érdekében, mert ez a mi iparunk, a mi produktumaink értékesítése tekintetében édes keveset használt.

A krétai blokádot is szóvá teszi, s innen merész szallo mortaleval csap át az iparoktatásra. A felsőbb fokú iparoktatás terén meglehetősen haladás észlelhető, de az alsófokú iparoktatási terv egyáltalában nem felel meg a követelményeknek. Egyik ipariskolánkban tapasztalta, hogy a tanítás ilyenformán folyik: a czipész-inással a tanító egy zárat rajzoltat, a lakatossal eszmát, a pékinas pedig háztelőrajzokkal tölti el az idejét. Az ipartörvény revízióját sürgeti.

Végül a közlekedésügygel foglalkozik s kijelenti, hogy a kormányzat iránti bizalmatlanságból nem szavazza meg a költségvetést.

Weisz Berthold beszél most a költségvetés mellett. Rámutat arra, hogy minden állam politikája olyan irányban fejlődik, hogy a gazdasági érdekeket állítják az előtérbe. A kormány politikája is erről tanuskodik. Az ipar és kereskedelem kérdését nem tekintheti az állami bevételek szempontjából. Itt a nemzet jövőjére s egy erőlyes gazdasági politika asszimiláló hatása a vezető szempont.

A gazdasági élet fejlődéséhez feltétlenül szükségesnek tartja a monarkia két államában a gazdasági erők harmonikus együttműködését, s reméli, hogy az ausztriai kaotikus állapotok minél előbb megszűnnek, s így azon a téren is előáll a békés továbbfejlesztést lehetővé tevő nyugalmas állapot.

A szociális bajokról is beszél. Ezek orvoslását nem a latifundiumok felosztása által kell keresni, hanem a kisipar fejlesztésével. Egy erőteljes középosztály fejlesztése és fentartása által érhetjük el a társadalmi egyensúly helyreállítását. Nem az élet lenyűgözése vezet itt célhoz. A magyar középosztálynak új keresetforrásokat kell nyitni. Az utolsó hatvan év története tanúsítja, hogy minden kiválóbb magyar politikus hangoztatta az ipar és kereskedelem fejlesztésének nagy fontosságát. Ezen a téren a legnagyobb akadály az a teljesen indokolatlan előítélet, melylyel nálunk a kö-

zaposztály fiait nem szívesen adja ipari pályára.

Magyarország terméketlenebb vidékein éppen az ipar- és kereskedelem javíthatná a megélhetési viszonyokat, de a statisztika éppen itt azt tanúsítja, hogy az ipar és kereskedelem nagyon kevés embert foglalkoztat.

A kormány csak ujabban vehetett fel az iparfejlesztésre nagyobb tetteket. Az iparoktatást még sokkal intenzívebben kell fejleszteni, de ezen a téren természetesen csak fokozatosan haladhatunk előre. Tévesnek tartja azt a felfogást, hogy az ipar fejlesztéséhez külföldi munkások áttelepítésével eredményesen járunk hozzá. A külföldről csak a rosszabb minőségű munkások jönnek el, s ezek terjesztik a szocializmust.

Uj ipartelep létesítése állami segítséggel sokat lendít. Az iparfejlesztési politika a Kárpátok mentén s a felvidéken nemcsak helyes gazdasági politikai hanem fontos nemzeti érdek is. Bizik a kormány ipar és kereskedelmi politikájában s a költségvetést elfogadja.

— Öt perc szünetet kérünk! — kiáltják balról, de Szilágyi előbb Molnár Jánost akarja meghallgatni.

Molnár preláts két kérdést intéz a kereskedelmiügyi miniszterhez. Vicinálisok engedélyezésénél csak a közszükséglet szempontja által vezéreltessé magát, és így ne egyeseknek adja meg a kormány az építési engedélyt, hanem a vasúlépítésre hivatott társulatoknak. A második kérdés már közelebb áll a néppárti programhoz. Azt a sérelmet teszi Molnár szavára, hogy a levélhordók sohasem járnak a templomba. Legálább minden második vagy harmadik vasárnap szabadságot kell nekik adni, hogy misére elmehessenek. A teheráruforgalmat is meg kell szüntetni vasárnap, mint azt némely külföldi államban tették. Amíg a miniszter a kéréseit nem teljesíti, nem hajlandó a költségvetést megszavazni.

A néppárt helyesléssel támogatta vezérét.

Konkoly-Thege Miklós kis szünet után beszélt a hajózásról. Azt a véleményét fejezi ki, hogy a vaskapuszabályozás nagyon is távol áll a befejezéstől. De a vaskapu megnyitása után fokozottabban mértékben kell figyelembe venni hajózási érdekünket.

A Ferencz-József csatorna is legalább 100 kilométerrel magasabban kellene legyen. Az alsó Vág hajózhatóvá tétele a felvidéki szegény lakosság sorsán nagyot lendítené.

A hajózási tisztképzést nem tartja kielégítőnek. Olyan képzésről kell gondoskodni, ahol a legalsóbb állásoktól a legmagasabb hajózási kiképzésig minden ismeretet el lehessen sajátítani.

A tengerésziszt lenézi a folyamhajózási tisztet, pedig csak kevésből több tanulmány alapján szerzi meg kvalifikációját. Az éppen olyan, mint ahogy a huszár lenézi a gyalogost. Helyesnek tartaná, ha a kormány annyira fejlesztené a magyar folyam- és tengerhajózási részvételtársaságot, hogy az teljesen a kor színvonalán működhesse.

— De magyar lobogó alatt! kiáltja Kubik.

— Már a tavaly kijelentettem, hogy magyar lobogót kívánok! — feleli Konkoly-Thege a baloldal zajos helyeslése közt.

Az idő előrehaladván a budget tárgyalását felfüggesztették, mert még három miniszteri válasz volt a napirenden.

Előbb Lukács László pénzügyminiszter választott Rakovszky István interpellációjára a Rábaszabályozási kölcsön konvertálása tárgyában. A pénzügyminiszter kijelenti, hogy nem zárkózik el az elől, hogy a kezelési költségek redukciója által a Rába-szabályozási társulat terhén könnyítsen. A földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg el fog követni mindent a társulat finanziainak javítására.

Rakovszky István tudomásul veszi a miniszter választát, de kijelenti, hogy a földmivelésügyi tárca tárgyalásánál újra szóba fogja az ügyet hozni.

Lukács László pénzügyminiszter viszonzválasza után a választ tudomásul veszik.

Lukács László pénzügyminiszter adta

még ezután a választ Polonyi Géza a miniszterelnökhöz a czukoradóról szóló törvény hatálya tárgyában.

A pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy Ausztriában az e törvénynek megfelelő törvény nem lépett életbe, de a mi törvényünknek megfelelő jogi rendelkezések Ausztriában is életbe léptek s így a mi törvényünk hatályának megszűnése nem következett be, mert arra nem volt ok. A megfelelő jogi rendelkezéseket 1897. augusztus 29-én kiadott császári rendelettel léptették Ausztriában életbe, ami az osztrák alkotmány-törvény 14. §-nak értelmében történt. A magyar kormány a czukortörvényt hatályban levőnek tekintti. Kéri válasza tudomásul vételét.

Polonyi Géza alkotmányi szempontból tiltakozik az ellen, hogy a miniszterelnökhöz intézett kérdésre a pénzügyminiszter adja meg a választ. Itt nem egy törvény életbeléptetéséről van szó, hanem az 1867. XII. t. cz. 25. §-ban foglalt kardinális politikai intézkedések kijátszásáról. Ebben a kérdésben a kormány feje kell hogy nyilatkozzék.

Természetesen a magyar miniszterelnök meg kell várja, amíg az osztrák kormány megengedi, hogy nyilatkozzék. Ezt maga Bánffy is elismerte a multkor.

Itt sem a kivánsiság, sem más egyéni érdek nem vezette, csak az a féltékeny aggodása, hogy a mai kormányrendszer a közösgyi viszonyokban még az 1867. XII. t. cz.-ben letett alkotmányi biztosítékokat is kijátsza, s az osztrák kormánynak még egy államcsínyben is segédkezet nyújt.

A magyar kormány megtagadta az 1867. XII. t. cz. 25. §-t.

Hogy az osztrák kormány a kiegyezési törvény megalkotásakor ne hivatkozhaték erre, mint praecedensre, még a szavazást is el akarja kerülni és azért visszavonja interpellációját.

Szilágyi kijelenti, hogy az interpellációt a választ megadása után már nem lehet visszavonni.

Polonyi és az ellenzék nagy zajjal tiltakozik, de amikor Szilágyi megnyugtatója, hogy ez a szavazás semminek sem prejardiká belenyugosznak.

Végül Dániel báró kereskedelmi miniszter Melczel Oszkár szász képviselő interpellációjára válaszolva, kijelenti, hogy az államvasutaknál a névmagyarisítást semmiféle rendelettel sem erősíthatják, csak társadalmi uton buzdították erre a hivatalnokokat.

Melczel a választ tudomásul veszi. Ezzel az ülés 2 órakor véget ért.

Ottocska ügye.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Pécsi levelezőnk írja a következőket:

A nagy anyagi deficitek hátrahagyása után hirtelenül eltűnt Ottocska Géza ügye még egyre foglalkoztatja nemcsak Pécs város, hanem egész Baranyamegye közönségét.

Ottocskának az utolsó években terhes anyagi viszonyokkal kellett megküzdenie. Küzködése haszaltalan volt, az ár egyre jobban közeledett és eltemetéssel fenyegette. Az egyre jobban tuduló terhes anyagi viszonyok között végre is megroskadott és amikor kezébe kapta azt a nagy összeg pénz és Kopenhágába vitte utja, akkor már nem tudta, hogy mit tesz. Ottocska Géza akkor már nem lehetett beszámítható állapotban.

Ezt misem bizonyítja jobban, mint Kopenhágába való utazásának módja. Elutazott Budapestre s ott töltötte az egész szerdai napot, bár tudta, hogy ha Amerikába akar jutni, ugy sietnie kell mivel Brémából pénteken délelőtt indul egy hajó. Budapesten való tartózkodása alatt vett egy darab 12 frtos váltót, a melylyel egy Pécsért levő elfogadványát akarta rendezni. Szóval még a szökése pillanatában is arra gondolt, hogy esedékes váltóit rendezze.

Ugyanezkor levelet irt Vessprémből Takács Ernő főgimnáziumi igazgatónak, kérve azt, hogy fiára, aki ott tanul a főgimnáziumban, ügyeljen fel s egyúttal küldött annak részére száz forintot. Majd később a magyar államvasutak központi jegyirodájában egy Brémáig

szóló első osztályú futárvonatra érves nyes jegyet vásárolt. Amikor a jegy már a birtokában volt, kikocsizott a központi pályaudvarba, váltott egy másik jegyet és a legelső gyorsvonattal elutazott Boroszlóba. Boroszlóból Stettinbe ment, mindenütt egy egész napot töltve.

Az említett városokban való tartózkodását arra használta fel, hogy leveleket küldött részben haza, részben pedig olyan ismerőseinek, akikkel valami közelebbi öszeköttetésben állott az utóbbi időkben. Sőt Stettinből hátrahagyott családja részére pénzt is küldött. A pénz meg is érkezett Pécsre, de azt hozzátartozói a Schosberger-től származó pénzt azonnal átszolgáltatták a rendőrségnek.

Amit Kopenhágában, hol Grosz Ottó néven irta be magát a vendégeknyvbé, tett, az is ismeretes és az is bizonyítja, hogy nem volt öntudatlan, amikor a magához vett pénzzel elutazott.

A január 31-diki postával ismét egy pénzes levél érkezett Ottocskától kopenhágai bélyeggel. A pénzt még elfogatása előtt adta fel, de az csak azért érkezett hétfőn Pécsre, mivel egy ideig Budapestben az államrendőrségnél hevert. A pénzes levél hétfőn érkezett meg Pécsre Vasary Gyula városi rendőrfőkapitányhoz, aki azonban azt azonnal kézbesítette a családnak. A levelet Jobszt László dr. jelenlétében bontotta fel a család és annak tartalmát azonnal át is adta neki, mint a csőd tömeggondnokának. A levélben volt 1000 frt o. értékben és 500 márka német birodalmi pénz. A tömeggondnok az összeget letétbe helyezte a csődtömeg bizottságánál és egyidejűleg az összeg mennyiségéről és telt ténykedéséről értesítette Vasary Gyula rendőrfőkapitányt és a budapesti államrendőrséget. A pénzzel egyidejűleg szintén meg letartóztatása előtt irt levél is érkezett Ottocskától, amely annyi keserűséggel, sok-sok fájdalommal volt megírva, hogy keserves zokogásra készítette családja összes tagjait.

Ottocska Géza hozzátartozói különben mindent megtesznek, hogy az eltűnt zilált anyagi viszonyait rendezzék. Elfogadványokat váltottak be s a többek között a pécsi pénzügyhatóságnak teljes értékű fedezeti váltókkal már minden követelést teljesen tisztáztak. Ottocska Béla, Ottocska Géza bátyja sopronmegyei földbirtokos és a Förster család egy hét óta mást sem tesz, mint fizet és rendezi a fölmerült követeléseket. A Brázay-család eddig nem vett részt Ottocska Géza ügyeinek rendezésében, de a közeli rokonságnál fogva szintén nem fog elzárkózni a rendezésben való közreműködéstől, annál is inkább, mert a följelentő Schosberger báró kára az Ottocskánál lefoglalt pénzüsséggel teljesen megtérült, más följelentés pedig Ottocska ellen nem történt, szökési kísérlete reá nézve jogkövetelményekkel nem jár. Családja mielőbbi szabadulását reméli.

Az új városrendezés.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A városrendezési szabályrendelet tervezetét a tanács III. ügyszótálya már elkészítette s a tanács elé terjesztette. A tervezet általános részéből közöljük a következő pontokat.

1. §. Ezen szabályrendelet kiterjed az összes szabályozásokra és telekredezésekre. Szabályozás az utak, utcák és terek helyének, irányának, szélességének és terjedelmének megállapítása. Telekredezés a szabályozási vonalak keretén belül az egyes telkek alakjának és terjedelmének megállapítása.

2. §. A székes főváros szabályozási terének vagyis az utaknak, utcáknak és tereknek helyét, irányát, szélességét és terjedelmét a székes főváros közönségével egyetértőleg a fővárosi közmunkák tanácsa állapítja meg; ha azonban nem jönne létre megegyezés, végérvényesen a m. kir. belügyminiszter dönt.

3. §. A szabályozási vonalak keretén belül az egyes telkek alakját, terjedelmét, amennyiben építési telkek alakításáról van szó, a mindenkor fennálló építésügyi szabályzat illető szakaszai és az ezen szakaszokat időközben netalan módosító határozatok állapítják meg, amennyiben pedig a telekredezés mezei gazdaság vagy

ipartelep folytatására vagy fejlesztésére irányul, a telkek alakját és terjedelmét a hatóság szabadon határozza meg.

4. §. A székes főváros területe szabályozás szempontjából két övezetre osztatik fel: ugymint belsőre és külsőségre.

A jelenlegi határ a két övezet közt a szabályrendelethez tartozó térképen vörös színnel feltüntetett azon vonal, mely

a balparton a Ferencz József-hidtól, a Ferencz József-rakparton, a Ferencz József-téren, a Rudolf-rakparton, a Felső-rakparton, Dráva-utcán, az Aréna-uton, az István-uton, a Stefánia-uton, a futató pálya mellett, a Szabó József-utcán, a Csömöri-uton, ismét az Aréna-uton, a Verseny-utcán, ismét a Csömöri-uton, a Kerepesi-uton, a Lóvásár-utcán, a Juránics-utcán, a Köztemető-uton, az Orczy-uton az új kálvária mellett levő névtelen utcán, a Tancsics-utcán, az Úllői-uton, a Vágóhid-utcán, a Soroksári-uton, az öszeköttővasut töltése mellett, a teherpályaudvar mentén levő Duna-vonalon, a Csepel-rakparton a Ferencz-József hidig vezet; a jobbparton pedig a Ferencz József-hidtól a Gellért-rakparton, a Várkert-rakparton a Margit-rakparton, az obudai rakparton, a filatori-védgáton, a filatori-dűlő határán, a vihar-utcán, a Velence-uton, a Velence-utca folytatásán, a bécsi-uton, a vörösvári-ut nyugati telkei határán, a dűlő-uton, a föld-utcán, a bécsi-uton, a kisczelli-utca déli oldalán fekvő telkek déli határán, a szőlő-utcán, a pacsitamező-utcán, a Viador-utcán, a Határ-utcán, a Kecse-utcán, a Seregély-utcán és az ennek folytatásában levő gyaloguton, a Szépvölgy-utcán, az Üröm-utcán, a Karmelita-utcán, a Lelkés-utcán, a Daru-utcán, a Domonkos-utcaig, a gyalogutól a dűlőut s innen a dűlőhatárig a Kavics-utcán, a Rézmáldűlő határán, a dűlő-uton, a Niedermayer-utca nyugati végén levő telekesport körül, a dűlő-uton, a Rézmáldűlő határán, az Apostol-utcán, a Zárda-utcán, a Zivatar-utcán, a Rézmáldűlő határán, a Bimbó-utcán, a Rézmáldűlő határán, az Oszlop-utcán, a Rét-utcán és folytatásán, a Retek-utcán, a Krisztina-köruton, a Kékgyöly- utcán, a Németyölgy-dűlő határán, az Alkotás-utcán, a Németyölgy-dűlő határán, a Mozdony-ut folytatásán, az Alkotás-utcán, a Németyölgy-dűlő határán, az Avar-utcán, a Csend-utcán, a Budaörsi-uton, a Sáncz-utcán, az Orom-utcán, a Gellérthegy-dűlő határán, a Gellért-Rakparton a Ferencz József-hidig vezet. Ezen vonalak által körülfogott rész a belsőség.

A telekredezés szempontjából a székes főváros területe négy övezetre osztatik fel; ezen övezetek az építésügyi szabályzat 4-8 §-aiban és az ezen szakaszokat módosító határozatokban állapittatnak meg.

6. §. Az 1870. évi X. törvényzikk alapján a fővárosi közmunkák tanácsa és a székes főváros közönsége között külön megállapodás tárgya: hogy a hatósági kezdeményezésre történő szabályozások végrehajtása melyiköket illeti, továbbá, hogy a jelen szabályrendelet alapján adandó kártalanítások és magánfelek által fizetendő megváltások melyikük terhére, illetőleg javára esnek.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Oroszország és a porta.

Köln, febr. 4. (Az Esti Hírlap távirata.) A Kölnische Zeitung konstantinápolyi kelettel a következőket írja: Mióta Szinoviev a konstantinápolyi orosz nagykövetség élére állott, Oroszország folytonosan panaszokkal lép fel a portán és a palotában, hogy ilyen módon bizonyos politikai célokat érjen el.

A Kölnische Zeitung emlékeztet arra, hogy Oroszország minden Törökország elleni háborújánál jelentéktelen ügyeket használt fel a czivódás ürügyül. Oroszország ma arra törekszik, hogy a hellénizmust, melyet Anglia a szlávságnak délen való előnyomulásával szemben tölt előtérbe, a maga érdekében kihasználja.

Azt akarja megértetni Törökországgal, hogy hadi sikerei dacára nem szabad az orosz birodalom határozott követeléseinek ellenállnia.

Az angolok harcra Indiában.

Kalkutta, febr. 4. (Az Esti Hírlap távirata.) Mayne ezredes, aki a mekrani kerületben a felkelők ellen előnyomulóban van, hétfőn reggel rátalált az ellenségre, amely a Turbaton a nyugatra vezető szoros bejáratát megszállva tartotta. Az ezredes megtámadta az

allenséget és teljesen szétverte. Az ellenség, amely 1500 főből állott, körülbelül 100 halottat vezetett, köztük a főbb törzsfőnököket. Az angolok vesztesége 4 halott és 9 sebesült.

Bombay, febr. 4. (Az Esti Hírlap távirata.) Chapekz benszülöttet, aki az elmúlt nyáron Poonában két angol hivatalnokot meggyilkolt, halálra ítélték.

A Zola-pőr.

Páris, február 4. (Az Esti Hírlap távirata.) Valamennyi vezérkari tiszt, akik Zola tanultáján fel vannak sorolva, megkapta tegnap este a megidéztet. A minisztertanács előbb határozni fog, vajjon megjelenjenek-e az esküdt-bírók előtt.

Az osztrák diákkorradalom.

(Az Esti Hírlap táviratai.)

Bécs, február 3.

A cseh diákok, mint azt már bejelentettük tegnapi kudarczukért, hogy tudniillik memorandumjukat sem a kormány sem a rektor nem fogadták el, — ma nagy tüntetésekkel akartak maguknak elégtételt venni.

Botrányaik színhelyeül a klinikákat választották ki. Albert tanár klinikáján jelentek meg először. A cseh származású tanárt arra akarták kényszeríteni, hogy előadását megtartsa. Botokkal, fűtykösökkel jelentek meg a klinikán és vadul ordították:

— Hogy tartsanak előadást, vagy adják vissza a lezkepenzket!

A tanteremben néhány német diák volt jelen, kiket a csehek megrohantak és el akarták őket pofolni.

E pillanatban értesítették a fakultás dékánját a történekről, kinek rendeltére egy csomó kórházi szolgáló a zavargás színhelyére sietett és a tüntetőket elvonulásra bírta.

Most Schrädter, majd Neufert tanárok klinikájára vonultak a cseh diákok és ott hasonló jeleneteket rögtönöztek.

Miután sehoh sem sikerült az előadások megtartását kérészközölni, a diákság elvonult az egyetem felé. Utközben nagy tömeggel szaporodtak és 3—400 szláv diák zárt sorokban vonult az utcákön végig a «Hé Szlavane!» kezdetű cseh gúnydalt énekelve, mely a bécsi ringen még nem igen hangzott fel és általános megbotránkozást idézett elő.

Az egyetem kapui mind zárva voltak s azért innen a technika felé indultak, mindenütt nagy feltűnést kelte dalaikkal. Rendőrök sehoh sem mutatkoztak.

A technika előtt a helyzet válságossá lett, mert az épület kapuja előtt kis csoport német diák állott, kiket a csehek azonnal megrohantak, dühösen kiáltva feléjük:

— Le a németekkel! Halál a német kutyáknak!

A rektor egy szomszédos ház ablakából észrevette a veszedelmet és csakhamar lesietett az utcára, a hol az előre nyomuló cseh diákoknak útját állta.

— Vissza! — kiáltotta feléjük — Itt nincs mit keresniök.

Egyszerre erős rendőrcsapat jelent meg, mely azt gondolva, hogy a németek a provokálók, ezeknek esett. A rektor azonban kijelentette, hogy a csehek kötötték bele a rendőrség és csakhamar szétverte őket, megtiltva, hogy csehdalokat énekeljenek, mire ezek azt követelték, hogy a németet is tiltsák el attól, hogy a «Wacht am Rheint» énekeljék.

Egy órára a rendőrség helyreállította a nyugalmat.

Bécs, febr. 4.

A földművelési felsőiskola előadásait a hallgatók más fakultások hallgatóival egyesítve «Heil» és «Prosit!» kiáltásokkal megakadályozták. A tanárok félbeszakították az előadásokat. A fekete táblán kihirdették, hogy az előadásokat további intézkedésig megszüntetik.

Prága, február 4.

Az ifjú cseh képviselők végrehajtott bizottságához Bécsből távirat érkezett melyben a bécsi cseh diákok azzal a

kéréssel fordultak a bizottsághoz, hogy fenyegetett személy biztonságuk érdekében intervencionáljon. A bizottság azonnal táviratozott Gautsch báró miniszterelnökhöz a szláv diákság érdekében. Ugyane tárgyban küldöttéget is menesztenek a miniszterelnökhöz.

Innsbruck, febr. 4.

Az egyetemi tanács az előadásokat a világi fakultásokon 14 napra felfüggesztette.

Prága, febr. 4.

Az egyetemen ma nem tartottak előadást. Tüntetés nem volt.

Brünn, február 4.

A technikai főiskola fekete tábláján a hirdetmény tudatja, hogy február 4-től kezdve újabb intézkedés a technikai főiskolának úgy főépületében, mint mellékintézetében az összes előadások és gyakorlatok felfüggesztetnek.

Tallhegygyjel.

Szapáry Gyula grófról újra beszélnek a folyosón.

— «Két dolog van most függőben Szapáry miatt» mondja egy beszélgető csoportban az egyik képviselő.

— «Kettő?»

— «Igen kettő: a Szalavszky-Rakovszky-ügy és a katolikus autonómia.»

— «Nem kettő, hanem három», mondja a másik képviselő.

?? ? Mindnyájan kérdőleg néznek.

— Az állami közigazgatás a harmadik.

Más

ESTI HIREK.

A liskófalvi vérengzés.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Rózsahegy, febr. 3.

A liskófalvi vérengzés áldozatai közül hárman már halottas ágyukon fekszenek, a vizsgálóbíró már tele írta a sok-sok rovatos papírt, az igazgatóság azonban még sokáig nem fog lecsillapulni és ami a legszomorúbb, a nekibőszült nép haragja a legvadabb vallásellenes gyűlölködésben jut kifejezésre.

A vizsgálat adataiból annyi kétségtelen, hogy az egész véres eset a lefolyt választási harcokkal szoros összefüggésben van.

Hoffmann Ltpót a liskófalvi korcsnáros, akinek házában a csendőrség azt a sikerült harcjátékot rendezte, a kormánypartnak főkéntese volt és így magára haragította a liskófalvi néppártot, mely az Angyal József hívei fölött határozott többségben volt.

Hoffmann annyira tudatában volt a kellemetlen szituációnak, hogy a választás után Rózsahegyrről csendőrökkel kísérelte magát haza. Megérkezvén falujába rögtön fölismerete az összevagdott csapatokban rejlő veszedelmet és alig ért lakására, bezárta korcsmaját, házában az utcára nyíló ablakait pedig az erre szolgáló fa fedelekkal lehetőleg biztonságba hozta.

Eközben a faluban verekedés támadt. 16—20 éves koru suhancok megtudván a néppárt bukását, a kormánypart bíró lakása elé mentek. Alig pillantották meg a pislogó mécsvilágot az ablakok mögött, hatalmas közáporral adtak elégtelenségüknek kifejezést. Mielőtt bárki is közbeléphetett volna, kereket oldva Hoffmann korcsmaja elé siettek. Itt minden csendes volt. A korcsma be volt zárva, még világosság sem látszott az utcára, pedig tudták, hogy még ébren van a regálás meg a családja.

Kezdetben köveket hajgáltak, aztán meg elkezdtek fűtykösökkel döngelni a korcsma ajtaját, mely végre is engedett. A husz-harmincz főből álló cse-

delék behatolt az ivóba és nem éppen barátságos ordítgatásokkal hívták fel Hoffmann Lipótot a megjelenésre.

Hoffmann a csendőrökre szaladt: alig telt bele pár percz, a csendőrök megjelentek a korcsma utca felőli bejáratában. A felbőszült legényeket a tollas kalpagok és a fegyverek még jobban megvadították és az egyik siheder egy üres boros hordót vetett a tüzelésre már akkor készen állott csendőrökre. A hordó az egyik csendőr-kaplár lábát meghorszolta, mire hirtelen minden felszólítás nélkül felhangzott a vezényszó:

— Tűzél!

És a csendőrök a m. kir. államrendszert nagyobb dicsőségére nem állottak tüzelni egy zárt helyiségben, a melyről csak azt tudták, hogy ottan emberek vannak.

Igy esett aztán, hogy a golyó behatolt a kissé részes fekvő magánlakosztály üvegajtáján és ott szíven találta a szerencsétlen Wail Gizellát, aki azonnal meghalt.

A csendőrségi brutalitás azonban ezzel még nem érte be. Vagy tízpercznyi időköz alatt 15 lövés esett, melyek a szomorú véget ért nevelőnön kívül még hét legényt sebsítettek meg súlyosan, akik közül tegnap virradóra hárman meghaltak, kettő pedig még ma is a halálal vívódik.

Rózsahegyrről az eset után másnap, tehát február 2-án egy csendőrhadbíró utazott ki Liskófalvára, aki terjedelmes jegyzőkönyvet vett fel a helyszínen megejtett vizsgálat adatai alapján.

Városi ügyek.

— A köztisztviselési bizottság mai ülésén tárgyalás alá került a köztisztviselési költségvetés ügye. A bizottság az előirányzathól törölt 40,000 frt megtakarítása illetőleg a rendelkezésre álló költség felhasználása és beosztása czéljából akként intézkedett, hogy a szükségleti tételeknél a hiányt megfelelő arányban levonta. Megtartotta a bizottság ma az árlejtést az I., III. és X. kerületbeli bel- és külterületi utak és a városliget locsolásához szükséges előfogatok szolgáltatása iránt. Az I. kerületre nézve nem érkezett be ajánlat s ezért erre új árlejtést fognak tartani. A többi kerületek 12 ajánlatot nyújtottak be s ezek közül a III. kerületre legkedvezőbb a Hassmann Istváné, fogatonként 3 frtjával; a II. kerületre legkedvezőbb ajánlatot Hungás Károly tett 3 frt 46 krjával, a X. kerületre Schleich Mihály 3 frtjával, a városligeti utakra pedig Haringás Károly, 2 frt 85 krjával.

Rendőri hírek.

— Budapest éjjel. A Wesselényi- és Szövetség-utca sarkán levő kávéházban a múlt éjjel zajos jeleneteket játszódtak le. Hirschfeld Márk magánhivatalnok együtt mulatott a kávéházban Andelkoth Ferencz gyárvezetővel. Rövid idő múlva lerészegedtek s e közbau összeszórtakoztak. A nagy lármára belépett az őrzőrendőr s a zajongókat igazolásra szólította föl. Andelkoth a rendőrt névjegyét s beült egy bérkocsiba, hogy haza hajtasson. Hirschfeld azonban vérszemet kapott, megtámadta az igazolást, sőt a gyárvezetőnek is rász néven véve, hogy igazolja magát, neki támadt, megfogta a bérkocsis lovának zabóját s nem engedte, hogy a kocsi elinduljon. Andelkoth egy flaubert pisztolyt vett elő s Hirschfeldre lött. A golyó szerencsére nem talált, végre is többek segítségével a két embert lefogták s a rendőrségre kísérték, ahol megindították ellenük az eljárást.

Törvény előtt

— Wahrmann René 300,000 forintja. Wahrmann René házassága első éveiben 300 ezer forintot adott kölcsön az urának, Krausz Izidor dr. nak váltóra, de írásbeli nyilatkozatot adott neki, hogy követelését 1900 előtt nem fogja érvényesíteni. Időközben azonban megtörtént a házasság felbontása, amikor Wahrmann René a fentebb említett adósságért pört indított Krausz Izidor ellen, hivatkozván a törvény rendelkezésére, mely a házass-

társak között kötött ügyleteket csak akkor mondja érvényeseknek, ha azokat közjegyző hitelesíti. A törvényszék azonban nem fogadta el Wahrmann René érveléseit s keresetével elutasította. Hasonlóképpen rendelkezett a pörben a bírósági tábla is. A kuria Asztalos Aba bíró referálása mellett ma foglalkozott az ügygel s ítéletével helybenhagyta a két elsőbb bíróság ítéletét.

Külföldről.

— Egy főispán a becsület-bírók előtt. A Szalavszky-Rakovszky ügyből kifolyólag tudvalevőleg Szapáry Gyula grófot kérték fel a becsületbírók elnökségére. Szapáry Gyula gróf ma táviratban tudatta, hogy az elnöki tisztelet nem fogadhatja el és így a felek megbízottjai most Károlyi Tibor grófnak ajánlották fel az elnöki tisztelet.

— Új egyetemi tanár. A Budapesti Közöny közli ma a következő királyi kéziratot.

Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Békefi Remig budapesti tudomány-egyetemi magántanárt ezen egyetemen a magyar művelődéstörténet nyilvános rendkívüli tanárává a rendszerezett irattmányokkal kinevezem. Kelt Bécsben, 1898. évi január hó 19-én. Ferencz József s. k. Wlassics Gyula, s. k.

— Vizsgálat egy biztosító intézetnél. Napok óta suttogják már Budapest pénzügyi szakkörében, hogy a Hazai biztosító társaságnál, melynek Kossuth Ferencz az elnöke, baj van. Ma végre az egyik napilap névtelenül ugyan de elég határozottan nem kisebb mint 53.000 forintnyi állítólagos hiányt konstataált a vizsgálatot indított igazgató tanácsossal. A kellemetlen hírbe hozott igazgatóság erre sietett a következő hivatalos kommunikét közzétenni:

Azok a hírek, mintha a «Hazai biztosító társaságnál» az igazgatótanács bármimemű sikkasztást vagy hiányokat fedezett volna fel, teljesen alaptalanok.

A tényállás az, hogy az intézet vezetése és a könyvelési módra nézve nézeteltérés nyilvánult az igazgatótanács és a vezérigazgató közt, a kit e miatt az igazgatótanács egyelőre szabadságot.

— Dreyfus és a grafologia. Londonból írják: Az ismert novellista, Murray Christie a múlt hó 30-án este az «Egyptian Hall»-ban előadást tartott. Ez alkalommal bemutatta a bordereau és Dreyfus magánleveleinek betűit nagyitva és a kettő között husz jellegzetes grafologiai különbséget szemléltetően konstataált.

— Bécsi vád a Petőfi-társaság ellen. Az irodalom vértanúja címűmel íratja el Steinbach József a «Wiener Rundschau» legutolsó számában Farkas Miksa magyar író és költőt, aki, mint annak idején arról a sajtó is megemlékezett, Temesváron öngyilkossá vált. Színes tollal eseteli Steinbach azt a nyomort, a melylyel Farkas hiába küzdött és amely okát képezte, hogy a költő életének delén a halálba kereste kinszenvedéseinek megváltását. Steinbach Farkas nyomoráért a «Petőfi-társaságot» teszi felelőssé, ennek tesz kemény szemrehányást, hogy Farkasnak bármily csekély mérvben is nem volt segítségére a kenyéért való küzdelemben.

— Hódítás arcképekkel. Athén táviratunk szerint György herczegnek 8000 darab arcképét ma Kréta szigetére szállították a lakosság között leendő kiosztás végett. A képekhez szükséges költséget gyűjtés útján szerezték be.

— Forgalmi akadály. A magyar kir. államvasutak temesvár-báziási vonalán Temesvár Józsefváros és Paágh állomások között szükségessé vált hidjavítások miatt a gyors és teherárnk forgalma előre láthatólag 3 napra be-

szüntettetett. A személy és podgyász forgalom azonban átszállással, illetőleg áthordással fentartatik.

A mérai rablógyilkos. Simon János mérai gazdát múlt vasárnap reggel egy még akkor ismeretlen tettes vadállati módon meggyilkolta, hogy 60 20 forintnyi készpénzétől megfoszthassa. A kolozsvári törvényszék a tettest ki-puhatólandó, nyomban vizsgálatot indított, amelynek eredménye, hogy Simon gyilkosát tegnap Horváth István mérai családot parasztagda személyében le-tartóztatták. A gyanu már röviddel a gyilkosság elkövetése után Horváthra háramlott, mert ez azóta rendkívül fel-tűnően viselkedett. A bűnjelt képező tárczát és egy zsebkendőt, amelyben az elrabolt 20 forint volt, a vizsgálóbíró Stotter Jakab kolozsvári fakereskedő udvarának szemeses gödrében találta. Horváth ugyanis a tettest követő napon Kolozsvárra rándult, ott Stottert, akinek fát szokott szállítani, felkereste és ezen-közben hajlítta el a tárczát és a zsebkendőt, amelyekben Simon özvegye férje tulajdonára ismert.

Öngyilkos huszár. Bajai levelezőnk írja, hogy ott Kukla Pál orosházi születésű közhuzsár tegnap este-fel a Sugaricza partján vonuló faszor egyik fájára felakasztotta magát. Hátra-hagyott levelében öngyilkosságát azzal okolja meg, hogy nem tudta megszokni a terhes katonai szolgálatot, társai előtt pedig folyton a lótszittással járó nehézségeket panaszkolt fel.

A fekete halál. Bombayból jövő távirat szerint a múlt héten 927-en haltak el pestisben. Az összes halálozások száma 1871 volt.

Nők a bajor alkotmányban. Müncheni táviratunk szerint a belügy-minisztérium az országgyűlésen új egye-sületi törvényjavaslatot terjesztett elő, melyből kiemelendők: Nagykoru nőszemélyek részt vehetnek politikai jellegű nyilvános gyűléseken, míg a kiskorúak azokról ki vannak zárva. Nagykoru nőszemélyek tagjai lehetnek továbbá oly politikai egyesületeknek, melyeknek célja a szakérdekek, mint a nevelés, az oktatás, a szegények és bete-gek ápolásának előmozdítása.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: Marcelle. Sardou V. vígjátéka. Bemutató előadás. Főszereplők: Hegyesi M., Niday, Gyenes és Mihályfi. Kezdeté 7 órakor.

Az operaházban: Nincs előadás.

A városi színházban: Nincs előadás.

A vigszínházban: A nőszabó. Fay-deau G. bohózat. Főszereplők: Delli E. Kalmár P. és Gál. Kezdeté fél 8 órakor.

A népszínházban: Talmi hercegnő. Makai és Kövesi operettje, zenéje Konti J.-tól, Bemutató előadás. Főszereplők: Blaha L., Hegyi A. és Solymosi. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: A Gésák. Owen Hall énekes játéka. Főszereplők: Vidá Gizella, Sziklai Kornél és Boross Endre. Kezdeté 7 órakor.

*** Hében Anna.** A Magyar Színházban ma este a Gésák című operett részben új szereposztással kerül színre. Molly szerepét ezúttal Hében Anna éneklí és játssza. Hében Anna a népszínház női karából került át a Magyar Színház női karába. Ott feltűnt szép hangja és temperamentumos játékával. Kiseb szerepeket biztak reá és mindig általános meglepődésre állotta meg a helyét. Ma már primadonna szerepben lép föl és valószínűleg ma sem marad el a siker.

*** A könyvtárnok.** A magyar Színház most a legújabb francia operettre: A Michu leányok-ra készül. Addig is amíg ennek a bemutatóját megtaetják, egy régi jó vígjátékot soroz be a repertoárjába a szövetség-utczai muzsahajlék. Ez a vígjáték: »A könyvtárnok«, amely az összes vidéki színpadokat bejárta már és a budai színpadon is gyakran adták.

*** A népszínház újdonsága.** Konti operettje A talmi hercegnő után Gerő Károly új népszínműve, a Felhőszakadás kerül bemutatásra a népszínházban. A női főszerepet, mint értesülünk, Kéry Klára fogja játszani.

A kulisszák mögött.

Párbeszéd a főpróbán:

— Hallatlan, ez a Solymost egészen elveszítette a humorát!

— Az ám, és — Kenedich találta meg.

W. Nagy

KÖZGAZDASÁG.

A magyar jelzálog hitelbank részvényeseinek 1898. jan. 26. tartott rendkívüli közgyűlésének határozatai a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék által már bejegyeztettek. Ezáltal az az egyezmény, mely ez intézet között egyrészt a konzorcium között, melyhez az Union-bank, a magyar leszámítoló és pénzváltóbank, a magyar agrár- és járadékbank, a Banque de Paris et des Pays-Bas, Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France, Hernet Comp. cégek tartoznak, másrészt a tőkefelelőtlenség keresztlévitelét illetően, létrejött, tényező válik, ezen egyezmény értelmében az említett konzorcium, melyhez német és hollandi cégek is tartoznak, átveszi a Magyar jelzálog-hitelbank által kibocsátandó 47000 drb. új részvényt, levonásával azon daraboknak, melyeket ezen részvényekből a Magyar jelzálog-hitelbank részvényesei igényjoguk gyakorlásában a közgyűlés által meghatározott feltételek mellett átvesznek. Az igényjog gyakorlása e hó 5-ikétől 21-ig terjedő időközben a részvényesek szabad választása szerint történhetik, s az erre vonatkozó hirdetmény ma tétetik közzé.

A jegybank osztaléka. Az osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1897. II. félévre járó 23 frt 60 kr. osztalék f. é. február 4-étől fogva az osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeténél és minden fiókjánál kifizetetik.

Fizetéseképtelenség Bécsben. A Mayr C. J. bécsi csipke-gyári cég — mint Bécsből táviratozók — fizetéseképtelen. A passzívák 350.000 frtra rúgnak, amelyből 140.000 forint pénzádósság. A főhitelzők külföldiek.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. A földmivélségi minisztériumnak jelentése a vetések állásáról szilárd irányzatot teremtett, a malmok nagy tevékenységet fejtenek ki a készáru bevásárlásában. Elkelt barátságos hangulat mellett 15,000 q buza 5 krral magasabb áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavidéki	450 mm.	75.5 kg.	12.50 frton
>	300	> 74.5	> 12.50
>	400	> 77.	> 13.
>	100	> 76	> 13.—
Pestvidéki	900	> 74.5	> 12.25
>	150	> 76.0	> 12.80
Raktárúru	2700	> 74.3	> 12.25
>	1000	> 73.3	> 11.22 fél
>	500	> 73.8	> 11.55
>	600	> 74.5	> 12.45
>	700	> 75.6	> 12.60
>	900	> 73.5	> 9.75

Egyéb gabonaneműekben a vásárlókedv szintén növekedett, árak azonban nem változtak. Rosot 8.50—8.75, lengert 5.05—5.15 és zabot 6.50—6.65 frton adtak el.

A határidőpiazcon futólagos lanyhulás után az irányzat megszilárdult, a kenyérmagvak emelkedtek.

Kötötték:

Buza tavaszra	11.78—11.86
„ őszre	9.37—9.41
Rozs tavaszra	8.60—8.63
Tengeri máj.-jun.-ra	5.36—5.32
Zab tavaszra	6.38—6.35

A déli tőzsde zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	11.85—11.87
„ őszre	9.40—9.42
Rozs tavaszra	8.62—8.64
Tengeri máj.-jun.-ra	5.33—5.35
Zab tavaszra	6.36—6.38

A budapesti értéktőzsde. Külföldi alacsonyabb jegyzések az irányzatot ellanyhították, a vezető értékek élénkebb forgalomban hanvatló ármozgást követtek.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 386.75—385.50 osztrák hitel

részv. 364.50—363.30 leszámítoló bank részv. 254.25—254 osztrák-magyar. államvasut részv. 344.75—343.75 rimamurányi vas-mű részv. 248.25.— közúti vaspálya részvény 406.—404.25 villamos vasut részvény 277.50.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 385.50 osztrák hitel részvény 363.30 osztrák-magyar államvasut részv. 344.— leszámítoló bank részvény 254.25 jelzáloghitelbank részvény 275.— közúti vaspálya részvény 404.25 városi villamos vasut részvény 277.50 forinton.

A déli tőzsdén jegyezték: magyar hitelrészvény 385.50—384.50 osztrák hitelrészvény 363.30—362.80, osztrák-magyar államvasut részvény 344.25—343.75, leszámítoló bank részvény 254.25—253.75 jelzáloghitelbank részvény 275.— rimamurányi vas-mű részvény 248.— közúti vaspálya részvény 403.75—403.25 városi villamosvasut részv. 277.— forinton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 384.75 magyar aranyjádék 121.50 magyar koronajádék 99.40, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 14.60.—, osztr. hitelrész. 362.90 leszámítolóbank részvény 254.— jelzáloghitelbank részvény 275.— rimamurányi vas-mű részvény 248.—, salgótarjáni kőszénbánya részvény 595.— déli vasut részvény 81.75 városi villamos részvény 277.25, közúti vaspálya részvény 403.25 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Amerika baisse jegyzése a piac hangulatát nem ronthatta el, mivel Budapestről tömeges vételmegbizások érkeztek.

Jegyzések:

Buza tavaszra	11.66—11.68
Rozs tavaszra	8.76—8.77
Tengeri máj.-jun.-ra	5.56—5.58
Zab tavaszra	6.68—6.70

A bécsi értéktőzsde. Nyugtalanító politikai hírek a hangulatot elrontották, árfolyamok lényegesen csökkentek.

Jegyzések: osztrák hitelrészvény 363.— magyar hitelrészvény 384.50 magyar aranyjádék 121.50, magyar koronajádék 99.50 anglo bank 103.50, osztrák-magyar államvasut részvény 343.75 forinton.

Felolós szerkesztő: *Neszmély Arthur.*

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár. rendes közgyűlését

folyó évi február hó 19-én délutáni 4 órakor

budai osztályában (II. kerület, Fő-utca 2. szám alatt, saját épületében) tartja, melyhez a t. cz. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívatnak

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.

2. Egy igazgatósági tagnak két évre és öt felügyelő-bizottsági tagnak három évre leendő választása.

Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajljak, szíveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1897. évi december hó végeig saját nevékre írt részvényeiket legkésőbb n 3 nappal a közgyűlés előtt a takarékpénztár központi vagy budai osztályában (V. Dorottya-utca 4. szám. vagy II. fő-utca 2. szám] letenni; ugyanott a megvizsgált 1897. évi zárszámadások és a felügyelő-bizottsági jelentés az alapszabályok 147. §-a é telmebe átvehetők

Budapest. 1898. évi január hó 31-én.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága.

Magyar Jelzálog hitelbank.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank részvényeseinek 1898. január 26-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta a 10.300.000 o. é. arany forinttal befizetett részvénytőkének 47000 drb egyenként 100 o. é. arany forinttal (250 frank 202¹/₂ német birodalmi márka) befizetett új részvény kibocsátása által 15 millió o. é. arany forinttal 150.000 darab egyenként 100 o. é. arany forinttal (250 frank 202¹/₂ német birodalmi márkával) befizetett részvényben leendő felemelését és hogy a kibocsátandó 47.000 drb. új részvényből, melyek az 1898-iki év tiszta fizetési eredményében már részesednek, a részvényeseknek 25750 darab új részvényre az elővételi jog 220 o. é. forintos árfolyamon és a folyó ezimlet kamatok és bélyeg hozzászámításával átengedessék.

Ezen határozat értelmében az elővételi jogot a következő módokat mellett ajánljuk fel ezennel a részvényeseknek:

1. A részvényeseknek jogukban áll a két-két darab ez idő szerint forgalomban levő 200 o. é. arany forinttal teljesen befizetett részvény alapján vagy négy-négy darab 50 százalékkal befizetett részvényjegy alapján egy új részvényt átvenni. Az ily módon eredményezett részvénytörédek, negyed részvényekről szóló igazolványok után lesznek kiegyenlítve.

2. Az elővételi jog f. é. február 5-től ugyanazon hónap 21-ig bezárólag érvényesítendő.

Azon részvényes, aki az elővételi jogát ezen határidőn belül nem gyakorolja, ezen jogát elveszti.

3. Minden egyes részvényért 220 o. é. forintnyi ár, az 1898. január 1-től az átvétel napjáig számítandó 5 százalékos ezimlet kamatok és 63 krnyi bélyegilleték fizetendő.

4. Ezen befizetés az elővételi jog érvényesítésére megszabott határidőn belül egy összegben teljesítendő.

5. Aki elővételi jogát érvényesíteni óhajlja, tartozik részvényeit, illetve részvényjegyeit, az összes hozzá tartozó szelvényekkel együtt, két számszavazásuk kíséretében a fentemlített határidőn belül bélyegzés céljából benyújtani és pedig:

Budapest: a bank főpénztáránál és a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknál

Bécsben: az Union-Banknál

Párisban: a Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France ezimű intézetnél,

mely helyeken egyuttal a befizetések is teljesítendő a fentemlített határozmányok (3. és 4. pont) értelmében. — A Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France-nál Párisban a befizetések a bécsi váltóknál Párisban jegyzett napi árfolyama alapján teljesítendő.

6. A befizetett részvényekről ideiglenes részvényjegyek (igazolványok) adtnak ki, melyek ellenében egy később megállapítandó határidőben szelvényekkel ellátott végleges ezimletek lesznek kiszolgáltva.

7. Az új részvényekért befolyó összegnek azon része, mely a részvények névértékét túlhaladja, az egész müvelettel összefüggő terhek és költségek levonása után, a tartatékala javára fordítatik. Budapest, 1898. február 3-án.

A Magyar Jelzálog hitelbank igazgatósága

Utánnomást nem djazunk. 46

Letromfolta. Házigazda: Tehát nem szokott semmit sem megtakarítani?

Diák: De igen is!

Házigazda: Ah! S mit?

Diák: Főlégséges kérdéseket.